

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 116841 / 2025

Onderwerp: Kadernota 2027 GGD Hart voor Brabant

Auteur	:	
Team	:	Sociaal beleid
E-mail	:	@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp

Kadernota 2027 GGD Hart voor Brabant

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op de kadernota 2027 van de GGD Hart voor Brabant:
 - a. De kadernota schetst een ambitieuze invulling van de taken die de GGD HvB in 2027 wil uitvoeren. We constateren dat de kadernota op onderdelen onvoldoende concreet is over de financiële en organisatorische gevolgen en de impact op de invloed die de gemeente heeft op de GGD. Wij verzoeken u om in de begroting duidelijk aan te geven:
 - i. Wat de gevolgen zijn van de CAO verhoging reiskosten. De GGD maakt in de kaderbrief geen onderscheid tussen de financiële gevolgen van de indexering en de financiële gevolgen van de CAO stijging. Ook is niet duidelijk of er al rekening is gehouden met het reduceren van de reisdreigingen. We vragen de GGD om deze kosten in de begroting te splitsen en een plan te presenteren voor kostenbeheersing;
 - ii. Wat de impact van Samen Sterker is. Intensivering van de samenwerking met GGD West-Brabant kan grote impact hebben op de GGD en op de invloed van de gemeenteraden. We roepen de GGD daarom op om de gevolgen hiervan concreet en transparant te verwerken in de besluitvorming over Samen Sterker en daarbij de financiële, bestuurlijke en inhoudelijke gevolgen voor dienstverlening en personeel voor 2027 te expliciteren;
 - iii. Welk deel van de Wet op de lijkbezorging aan de gemeentelijke bijdrage basispakket 2027 wordt toegevoegd. Op dit moment betalen gemeenten de kosten voor de gemeentelijk lijkschouwer per factuur. We vragen de GGD om in de begroting expliciet te maken of alle lijkschouwing wordt opgenomen in het dienstenpakket of alleen het deel dat wordt uitgebreid met de wetsaanpassing. Ook vragen we de GGD te onderbouwen waarom ervoor gekozen wordt om dit niet meer per verrichting te factureren.
 - b. We roepen de GGD op om in plaats van te kijken naar wat er aan het Gemeentefonds wordt toegevoegd en op basis daarvan het bedrag per inwoner te bepalen, te gaan kijken wat het de GGD gaat kosten om een regeling uit te voeren. Op basis daarvan kan

de GGD bepalen wat de inwonerbijdrage zou moeten zijn. De GGD voert lijkschouwing en vaccinaties al uit en zou al moeten kunnen aangeven wat het kost.

Inleiding

In de Wet publieke gezondheid (Wpg) is geregeld dat gemeenten een gemeentelijke gezondheidsdienst in stand houden. De 19 deelnemende gemeenten in Midden-Brabant en Brabant-Noordoost hebben hiervoor een Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant (GGD) vastgesteld. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle burgers en heeft speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd. Nu wordt de kadernota 2027 (bijlage 1) voorgelegd. De kadernota geeft aan welke belangrijkste inhoudelijke en financiële uitgangspunten de GGD hanteert voor de begroting 2027. De kadernota is een vertaling van het meerjarenbeleid (2024-2027) van de GGD. 2027 is het eerste jaar van het nieuwe beleidsplan van de GGD. De GGD heeft ervoor gekozen om één jaar eerder een nieuw beleidsplan te schrijven (2027-2030). Zo sluit het beleid beter aan op de gemeentelijke bestuurscyclus en wordt aangesloten op de beleidscyclus van GGD West-Brabant. Via een zienswijze kan de gemeenteraad zijn beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven.

Beoogd effect

De kadernota is de eerste stap naar de begroting van de GGD voor 2027. Via deze zienswijze geeft de raad aandachtspunten mee aan de GGD die worden meegenomen in de uitwerking van de begroting voor 2027. De raad geeft voor het indienen van een zienswijze mede richting aan de inhoudelijke en financiële koers van de GGD.

Argumenten

1.1 De uitgangspunten passen binnen het doel van de Gemeenschappelijke Regeling.

De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg. De GGD voert taken uit de Wet publieke gezondheid, toezichtstaken uit de Wet kinderopvang, gemeentelijke lijkschouwers taken vanuit de Wet op de lijkbezorging, diensten voor de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en Toezichtstaken vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning. De taken van de GGD zijn ondergebracht in het basispakket en in de plustaken. Het basispakket vloeit voort uit wettelijke verplichtingen en uit de keuzes van het algemeen bestuur en vormt een verplicht pakket. De uitgangspunten in de kadernota passen binnen dit verplichte pakket.

1.2 Deze kadernota sluit aan bij bestaand beleid van Maashorst.

De kadernota is een uitwerking van de toekomstvisie 'Wij maken gezond gewoon' en het nog te realiseren nieuwe beleidsplan 2027-2030. We kunnen nog niet beoordelen of de doelstellingen bij die in deze kadernota zijn opgenomen aansluiten bij het beleidsplan 2027-2030. Wel sluiten de drie centrale thema's in de kadernota (kansrijk opgroeien, gezonde leefomgeving en mentale veerkracht) aan bij het beleid van Maashorst en bieden daarmee een belangrijke basis voor de uitvoering van onze lokale beleidsdoelen. Ook laat de GGD hiermee zien focus aan te brengen. Door te focussen kan de GGD haar capaciteit en budget effectief inzetten op gebieden met de grootste impact op gezondheid en welzijn.

Kanttekeningen

1.1 Het beleidsplan 2024-2027 wordt eerder afgerond en het beleidsplan 2027-2030 is nog niet af.

De GGD HvB heeft een beleidsplan 2024-2027. Omdat dit niet gelijk loopt met de bestuursperiode wordt dit eerder afgerond en komt er een beleidsplan 2027-2030. Door het eerder af te ronden gaat de periode gelijk lopen met West-Brabant. In West-Brabant loopt het beleidsplan in 2026 af. Bestuurlijk is niet gesproken over het gelijk laten lopen met de bestuursperiode. Ambtelijk zijn we nog niet betrokken bij de ontwikkeling tot een nieuw meerjarenbeleidsplan 2027-2030 en zijn we op dit moment enkel op de hoogte van de hoofdlijnen. De koppeling tussen deze kadernota 2027 en het beleidsplan 2027-2030 is daarom alleen op hoofdlijnen te maken. Zichtbaar is dat in het nieuwe beleidsplan meer focus aangebracht gaat worden op kwetsbare groepen en een gezonde leefomgeving, dit is in lijn met gemeentelijk beleid.

1.2 De structurele meerkosten van de nieuwe reiskostenregeling landen in de inwonerbijdragen.

In de CAO gemeenten 2025-2027 is opgenomen dat er per 2026 een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer moet worden afgesproken. De GGD kent geen reiskostenvergoeding voor woon-werkvervoer naar de vaste werklocatie, wel het recht op vergoeding van dienstreizen. De GGD heeft een nieuwe reiskostenregeling opgesteld met daarin een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer. In de kadernota geeft de GGD aan dat ze de reisd Bewegingen willen reduceren. Onduidelijk is of de GGD hier al rekening mee heeft gehouden bij het bepalen van de hoogte van de reiskosten. De GGD maakt geen onderscheid tussen de financiële gevolgen van de indexering en van de meerkosten van deze nieuwe reiskostenregeling. De meerkosten landen in de inwonerbijdrage, samen met de indexering is dit in totaal €1,92 per inwoner.

1.3 De impact van Samen Sterker op 2027 komt niet naar voren in deze kadernota.

Samen Sterker: intensivering van de samenwerking tussen GGD HvB en GGD West-Brabant, kan grote invloed op de toekomst van de GGD Hart voor Brabant hebben en op de invloed en betrokkenheid van de gemeenteraden. Uw huidige gemeenteraad is middels een RIB geïnformeerd over de tussentijdse bevindingen en tijdlijn van 'Samen Sterker'. De bestuurlijke, financiële en inhoudelijke gevolgen van 'Samen Sterker' voor 2027 zijn niet expliciet verwerkt in deze kadernota 2027.

1.4 De middelen voor de Wet op de lijkbezorging worden toegevoegd aan het basispakket.

Als de aanpassing op de Wet op de Lijkbezorging door gaat, komen er een paar veranderingen voor de lijkschouwing. Het wordt verplicht om bij overlijden van kinderen lijkschouwing toe te passen om bijvoorbeeld gevallen van kindermishandeling op te kunnen sporen. Momenteel stuurt de GGD losse facturen voor lijkschouwing. In de kadernota stelt de GGD voor om dit per 2027 op te nemen in het basispakket. De GGD kijkt naar wat er bij het Gemeentefonds wordt toegevoegd en gaat op basis daarvan berekenen wat het bedrag per inwoner moet worden in plaats van dat de GGD kijkt naar wat het hun gaat kosten om de regeling uit te voeren en op basis daarvan te bepalen wat het bedrag per inwoner zou moeten zijn. Uit de kadernota 2027 is ook onduidelijk of alleen het deel voor de kinderen aan het basispakket wordt toegevoegd of dat ook de rest, waar we nu los voor betalen, hieronder valt. Daarnaast ontbreekt de toelichting waarom ervoor wordt gekozen om het op te gaan nemen in de inwonersbijdrage.

1.5 Het is onzeker welk bedrag aan het gemeentefonds zal worden toegevoegd voor rijksvaccinaties.

Voor vaccinaties is nog niet duidelijk wat het bedrag wordt dat hiervoor zal worden overgeheveld aan het gemeentefonds. Daarom staan deze posten als PM. De GGD voert echter nu al de vaccinaties uit voor maternale griep en het rotavirus. Op basis van hun eigen ervaringen zou de GGD al moeten kunnen aangeven wat het ze kost om de regeling uit te voeren en op basis daarvan te bepalen wat het bedrag per inwoner zou moeten zijn dat ze hiervoor nodig hebben. In plaats van dat de GGD kijkt naar wat er aan het Gemeentefonds wordt toegevoegd.

1.6 Het is onzeker welke toevoegingen voor SPUK-regelingen aan het gemeentefonds zullen gaan plaatsvinden.

Het is nog niet duidelijk welke specifieke uitkeringen (SPUK-regelingen) uitkeringen die de GGD nu vanuit het rijk ontvangt, zullen worden overgeheveld aan het gemeentefonds. Daarom staan deze posten als PM. De GGD ontvangt middelen vanuit het rijk voor het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA). De GGD geeft aan dat de landelijke korting van € 2 miljoen in 2026 te overzien is. In 2027 krijgt de GGD HvB € 5 miljoen. Het is onduidelijk of de GGD hiermee kan blijven doen wat ze al doen, of dat de GGD hiermee meer kan gaan doen dan ze al deden.

Financiën

Mede gezien onze financiële meerjarenprognose en het (weliswaar met 2 jaar uitgestelde) ravijnjaar kunnen de begrotingen van de GR-en alleen worden verhoogd met een inflatiecorrectie. Voor het overige geldt het nieuw-voor-oud principe. Dat wil zeggen dat voor nieuwe wensen van een specifieke GR iets anders in deze GR-begroting moet worden ingeleverd, waardoor we met uitzondering van indexering geen extra lasten krijgen voor onze gemeentelijke meerjarenbegroting.

De kosten voor de basistaken van de GGD worden op basis van de kadernota begroot op €2.886.215. Dit is een stijging van €140.890 t.o.v. onze bijdrage in 2026. Hiervan heeft €115.185 betrekking op de indexatie en de invoering van een reiskostenvergoeding en €10.799 op de extra kosten als gevolg van de Wet op de lijkbezorging. Het resterende verschil van €14.906 komt door de stijging van ons inwonersaantal.

Dit is op basis van een inwonersaantal van 59.992 (1 september 2025). De definitieve cijfers worden gebaseerd op de inwonersaantallen per 1 januari 2026. Dat is dan de basis voor de begroting 2027 van de GGD. Als dit tot een verschil leidt, dan wordt dit verwerkt in het basisbeeld voor de begroting van Maashorst.

In onze begroting is voor GGD basistaken op dit moment voor 2027 een budget beschikbaar van €2.745.611 (fcl 67103000/ecl 43301). In onze begroting is nog geen rekening gehouden met een indexatie in 2027. Dit zal worden verwerkt in onze begroting 2027. Ook is er in onze begroting een apart structureel budget voor euthanasieonderzoeken (fcl 67100101/ecl 38040) van €9.024 in 2027. Als deze lasten onderdeel worden van de basistaken van de GGD, kan dit budget worden gebruikt als dekking.

De plustaken worden niet benoemd, omdat die per gemeente apart worden ingekocht. In deze bijdrage is nog geen rekening gehouden met de kosten voor de aanpassing van het

contactschema RijksVaccinatieProgramma (RVP) en met de kosten voor een eventuele overheveling van SPUK-regelingen van het Rijk naar gemeenten.

Opbouw inwonerbijdrage

Voorlopige berekening gemeentelijke bijdrage per inwoner in 2027

Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026 (per inwoner)	€ 46,01
Indexering 2027 en reiskostenregeling medewerkers GGD	+ € 1,92
Wet op de lijkbezorging	+ € 0,18
Toevoegingen gemeentefonds: maternale griep en rotavaccinatie (RVP)	+ PM
Overheveling specifieke GGD SPUK-regelingen naar gemeenten	+ PM
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2027, per inwoner	€ 48,11

Indexering en reiskostenregeling medewerkers GGD

Conform de afspraken in de GR voor het bepalen van de nominale ontwikkeling wordt de indexeringssystematiek van de gemeente Tilburg gehanteerd. Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van het CPB, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. De raming van Tilburg resulteert in een voorlopige indexering van 2,99%. In maart 2026 worden de cijfers definitief bekend en verwerkt in de begroting van 2027. Volgens de afspraken in de GR wordt deze indexering verwerkt in de gemeentelijke kadernota 2027.

In de CAO gemeenten 2025-2027 is opgenomen dat er per 2026 een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer moet worden afgesproken. De structurele meerkosten van deze nieuwe regeling bedragen € 600.000. Door de indexering en de reiskostenregeling stijgt de gemeentelijke bijdrage met € 1.92 per inwoner.

Wet op de lijkbezorging

Aan de Wet op de lijkbezorging wordt een procedure toegevoegd waarbij in alle gevallen van overlijden van kinderen direct de gemeentelijk lijkschouwer ingeschakeld dient te worden. De gemeenten worden hiervoor gecompenseerd via het gemeentefonds. De GGD voert lijkschouwingen reeds uit en factureert hiervoor per verrichting. Dit zou een toevoeging betekenen op een taak die de GGD al doet. Wij vragen de GGD met onze zienswijze om de gemeentelijke bijdrage te herberekenen op basis van kosten.

Toevoegingen gemeentefonds

In 2027 worden verschillende wijzigingen doorgevoerd in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). De GGD voert dit uit en de gemeenten worden hiervoor gecompenseerd via het gemeentefonds. Als het bekend is bij aanleveren van de conceptbegroting van de GGD, dan wordt het opgenomen in het basisbeeld van de programmabegroting. Als dit later bekend wordt, wordt een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd.

Overheveling SPUK-regelingen naar gemeenten

Dit wordt nog verder uitgewerkt. Als bij aanleveren van de conceptbegroting van de GGD bekend is dat er daadwerkelijk een toevoeging aan het gemeentefonds komt, dan wordt dit opgenomen in de programmabegroting. Als dit later bekend wordt, wordt een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd.

Duurzame ontwikkeling

Klik of tik om tekst in te voeren.

SDG 3 – Goede Gezondheid en Welzijn is direct een relevante SDG voor de taken van de GGD omdat de kern van de GGD werkzaamheden draait om het bevorderen, beschermen en bewaken van de volksgezondheid.

SDG – 10 Ongelijkheid verminderen is sterk verbonden met de taken van de GGD, omdat gezondheid niet eerlijk verdeeld is en het verkleinen van de gezondheidsverschillen een belangrijke opdracht van de GGD is.

Participatie

Het vragen om een zienswijze is voor dergelijke stukken de gebruikelijke wijze van meedenken over beleidskeuzes en richting.

Communicatie

Het Algemeen Bestuur van de GGD stelt de Kadernota 2027 in zijn vergadering van 25 maart 2026 vast. Een eventuele zienswijze kan de raad vóór 11 maart 2026 kenbaar maken, zodat deze bij de definitieve vaststelling van de kadernota 2027 kan worden meegenomen.

Vervolg

Na besluitvorming door de raad wordt een brief verzonden aan de GGD met de zienswijze. De kadernota wordt vervolgens door het algemeen bestuur van de GGD vastgesteld en vormt de basis voor de GGD-begroting 2027.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

RV1: Kadernota 2027 GGD Hart voor Brabant

RV2: (Concept) brief aan de GGD met zienswijze kadernota 2027

Bijlagen ter informatie

RV3: Aanbiedingsbrief bij kadernota 2027

Maashorst, 27 januari 2026

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

J.A. van der Pas